

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Almere, 10 juli 2024

Betreft: reactie op wijziging nadere regeling Kinderarbeid

Beste heer, mevrouw,

Er staat een internetconsultatie open om de regelgeving rondom kinderarbeid te moderniseren, te verduidelijken en aan te scherpen. Door de wijzigingen krijgen minderjarige werknemers van 13 - 15 jaar meer mogelijkheden voor een bijbaan en vakantiewerk. Daarnaast worden de regels voor de horeca aangepast. FNV Horecabond vertegenwoordigt werknemers in de horecasector. Omdat de voorgestelde regeling gevolgen heeft voor de horeca en de werknemers in onze sector reageren wij op de internetconsultatie Wijziging nadere regeling Kinderarbeid.

Allereerst vinden wij de verruiming van de werktijden voor 13-15 jarigen – onder strikte voorwaarden - een positieve ontwikkeling. Wij denken ook dat de voorgestelde regeling aansluit bij de wensen van kinderen – met name 15-jarigen- en diens wettelijke vertegenwoordiger(s) om ruimer te kunnen werken op niet-schooldagen, tijdens vakantiewerken en op zondagen, zonder hierbij het belang van rust, sociale ontwikkeling en tijd voor schoolwerk uit het oog te verliezen. Verder kan de modernisering van de regelgeving voor kinderarbeid een positieve impuls geven aan de krapte op de arbeidsmarkt. Echter zijn daar wel de nodige kanttekeningen bij te plaatsen. We zijn van mening dat het voorstel op een aantal punten verduidelijking en aanscherping behoeft.

Belanghebbende werknemers

In de voorgestelde wijziging van artikel 4:1, eerste lid, onderdeel a, wordt een verruiming van de arbeidsmogelijkheden van 13-14 jarigen voor werken op zondagen geregeld als hierover overeenstemming is bereikt met het medezeggenschapsorgaan of bij het ontbreken daarvan, met de 'belanghebbende werknemers' én de ouders of verzorgers die aantoonbaar moeten instemmen. Betekent dit als het medezeggenschapsorgaan ontbreekt alle werknemers zouden moeten instemmen met elke inzet van 13-14 jarigen? FNV Horecabond ziet graag verduidelijking op de punt. Wie is deze groep belanghebbende werknemers?

Handhaving

Verder hebben we kennisgenomen van de strikte voorwaarden voor werk in de horeca door minderjarigen. In de voorgestelde regeling komt er een verbod voor 13-15 jarigen om te werken in een horecalokaliteit waar alcoholhoudende dranken *kunnen* of worden geschonken, uitgezonderd jeugdigen die in het kader van hun opleiding in de horeca werken (toevoeging onder artikel 1:1, derde lid).

Dit betekent dat kinderen alleen nog werkzaamheden kunnen verrichten in een andere ruimte dan de ruimte waarin alcoholhoudende dranken worden of kunnen worden geschonken. Ook mag er geen contact met klanten zijn. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat een afwasser of keukenhulp geen ruimten meer mag betreden waar alcoholhoudende dranken worden of kunnen worden geschonken. De afwasser zal in een aparte c.q. gescheiden ruimte moeten werken. Dit kan in de praktijk tot onwerkbaarheden leiden en met name voor werknemers die in kleinere horecaondernemingen werken zoals cafés of horeca met open keuken aanzienlijke belemmeringen kunnen opleveren. Niet elk café of horecalokaleiteit zal over een afgescheiden werkruimte beschikken waar een jeugdige werknemer kan werken. Wat gebeurt er als werknemers ruimtes moeten verlaten voor een sanitaire stop, een pauze of om iets te pakken? Moeten er aparte in- en uitgangen of toegangspaden voor jeugdige werknemers worden gerealiseerd?

Wij begrijpen uit het voorstel dat de aanpassing van de regeling is bedoeld om risico's te voorkomen en dat ten aanzien van handhaving eenduidig beleid is gewenst. Dat die noodzaak er is onderschrijven wij. Wij hebben gelet op bovenstaande twijfels bij de uitvoerbaarheid en de handhaving door de Arbeidsinspectie. Een verbod in een horecalokaleiteit waar alcohol geschonken wordt voor jongeren onder 16 jaar zal in de praktijk lastig uitvoerbaar zijn en gelet op bovenstaande voor interpretatieverschillen kunnen zorgen. Het doet naar onze mening geen recht aan het doel van het voorstel om te verruimen en te moderniseren. Het zal juist meer belemmeringen opwerpen.

Concurrentie binnen horeca en arbeidsmarkt

Tot slot kan de voorgestelde regeling, en met name het verbod voor 13-15 jarigen om te werken in een horecalokaleiteit waar alcoholhoudende dranken *kunnen* of worden geschonken, als neveneffect hebben dat de uit- en instroom van personeel in de horeca negatief wordt beïnvloed. De voorgestelde regeling kan de positie van de horeca ten opzichte van andere sectoren – met name jongeren – minder aantrekkelijk maken om in te gaan werken.

Een tweede mogelijk neveneffect kan zijn dat er een verschuiving van personeel c.q. werknemers binnen de horeca zal optreden. Jongeren onder de 16 jaar zullen in horecalokaleiteiten gaan werken waar geen alcohol wordt of kan worden geschonken. Dit zou kunnen betekenen dat bijvoorbeeld fastfoodketens naar verhouding gemakkelijker jonger personeel kunnen aantrekken dan andere horecagelegenheden, waar alcohol wordt of kan worden geschonken. Dit zou binnen de horecasector een negatief effect kunnen hebben op de onderlinge concurrentie, met name op het gebied van arbeidsvoorwaarden in een toch al krappe arbeidsmarkt. Dit is in onze ogen onwenselijk.

Conclusie

FNV Horecabond staat positief tegenover de voorgestelde verruiming voor jeugdigen om te werken in de horeca, maar de striktere voorwaarden die aan het voorstel verbonden zijn kunnen voor de sector juist belemmerd werken. Er is onvoldoende aandacht voor de gevolgen in de praktijk, de uitvoerbaarheid van de handhaving en de mogelijke negatieve effecten voor de sector en de werknemers die daar werkzaam in zijn. Een verruiming zal in onze ogen moeten bijdragen aan het aantrekkelijk maken van de sector om in te komen en te blijven werken.

Met vriendelijke groet,

FNV Horecabond